

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1880. Andra Kammaren. N:o 50.

Tisdagen den 4 Maj.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 27 sistlidne April.

§ 2.

Sedan Riksdagens båda Kamrar förehaft och godkänt de i Stats-Gemensamma Utskottets Memorial N:is 29, 41 och 51 föreslagna voteringspropositioner rörande åtskilliga frågor, deri Kamrarne fattat stridiga beslut, samt vidare denna dag blifvit bestämd för omröstning öfver de olika besluten, så anställes nu dessa omröstningar, enligt nedan intagna voteringspropositioner, i följande ordning, nemligen:

1:sta omröstningen:

(enligt Stats-Utskottets Memorial N:o 29, punkt. 1:o, litt. a.)

Den, som vill, att Riksdagen godkänner följande aflönings- och utgiftsstat för Nationalmuseum:

	Lön.	Tjenstgöringspenningar.	Summa.	
Intendenten	4,500	2,000	6,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter tio år med ytterligare 500 kronor.
1 konservator ..... arfvode	—	—	1,200	
1 amanuens	1,800	1,200	3,000	
1 d:o	1,800	1,200	3,000	
Till sekreteraregöromålens bestridande ..... kr. 800: —	—	—	—	
Till kamreraregöromålens bestridande ... > 400: —	—	—	1,200	
Transport	—	—	14,900	

Gemensamma
omröstningar.
(Forts.)

	Lön.	Tjenstgöringspenningar.	Summa.
Transport			14,900
Till vikariatsersättning och arfvoden å extra ordinarie tjenstemän			1,650
1 förste vaktmästare, tillika portvakt, jemte fri bostad och ved, arfvode			950
1 vaktmästare, tillika gårdsdräng, jemte fri bostad och ved, arfvode			800
1 öfvereldare vid nationalmuseumbyggnaden, jemte fri bostad och ved, ... arfvode			750
2 eldare å 500 kronor, ... d:o			1,000
Vaktbetjening för konstsamlingarnas bevakning vid de offentliga förevisningarna			5,600
Till konstsamlingarnes ökande, reservationsanslag			6,500
deraf 3,000 kronor böra användas företrädesvis till inköp af norska och danska lefvande konstnärers arbeten.			
Till samlingarnes vård och underhåll, reservationsanslag			1,500
Till boksamlingen, reservationsanslag			300
Till underhåll af golf, fönster och förevisningsmateriel samt för renhållning			2,700
Till brännmaterial m. m.			5,000
Summa kronor			41,650
Till inlösen af lefvande svenska konstnärers arbeten, reservationsanslag			6,000
Summa kronor			47,650

röstas

Ja;

Den, det ej vill, röstas

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen för Nationalmuseum godkänt följande aflönings- och utgiftsstat:

	Lön.	Tjenstgöringspenningar.	Summa.	
Intendenten	4,000	2,000	6,000	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kro- nor.
1 konservator ..... arfvode	—	—	1,200	
1 amanuens	1,800	1,200	3,000	
1 d:o	1,800	1,200	3,000	
Till sekreteraregöromålens bestridande ..... kr. 800: —	—	—	—	
Till kamreraregöromålens bestridande ... > 400: —	—	—	1,200	
Till vikariatsersättning och arfvoden åt extra ordinarie tjänstemän	—	—	1,650	
1 förste vaktmästare, tillika portvakt, jemte fri bostad och ved, arfvode	—	—	800	
1 vaktmästare, tillika gårdsdräng, jemte fri bostad och ved, arfvode	—	—	750	
1 öfvereldare vid nationalmuseibyggnaden, jemte fri bostad och ved, arfvode	—	—	750	
2 eldare å 500 kronor ... d:o	—	—	1,000	
Vaktbetjening för konstsamlingarnas bevakning vid de offentliga förevisningarna	—	—	5,000	
Till konstsamlingarnas ökande, <i>reservationsanslag</i>	—	—	6,500	
deraf 3,000 kronor böra användas företrädesvis till inköp af norska och danska lefvande konstnärers arbeten.	—	—	—	
Till samlingarnes vård och underhåll, <i>reservationsanslag</i>	—	—	1,500	
Till boksamlingen, <i>reservationsanslag</i>	—	—	300	
Till underhåll af golf, fönster och förevisningsmateriel samt för renhållning	—	—	2,700	
Till brännmaterial m. m.	—	—	5,000	
Summa kronor	—	—	40,350	
Till inlösen af svenska lefvande konstnärers arbeten, <i>reservationsanslag</i>	—	—	6,000	
Summa kronor	—	—	46,350	

Gemensamma
omröstningar.
(Forts.)

Sedan voteringsseglarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingätt, att voteringsseglarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräkning och utföll omröstningen med 58 Ja och 137 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som,

Gemensamma omröstningar. enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammar- (Forts.) samtidigt anställd, hade utfallit med 85 Ja och 40 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammar- röster eller ..... 58 Ja och 137 Nej, sammanräkningen visar ..... 143 Ja och 177 Nej; och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

2:dra omröstningen:

(enligt Stats-Utskottets Memorial N:o 29, punkt. 3:o.)

Den, som vill, att årliga anslaget till Medicinalstyrelsen må varda förhöjd med 1,200 kronor att användas till arfvode för revision af hospitalens räkenskaper, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Kongl. Maj:ts nådiga framställning icke vunnit Riksdagens bifall.

Sedan voteringsseglarna blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammar- att voteringsseglarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu seglarnes öppnande och upp- räkning och utföll omröstningen med 47 Ja och 148 Nej.

Den omröstning öfver öfvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammar- samtidigt anställd, hade utfallit med 71 Ja och 56 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammar- röster eller ..... 47 Ja och 148 Nej,

..... 47 Ja och 148 Nej, sammanräkningen visar ..... 118 Ja och 204 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

3:dje omröstningen:

(enligt Stats-Utskottets Memorial N:o 29, punkt. 4:o.)

Den, som vill, att Riksdagen på extra stat för år 1881 anvisar 150,000 kronor till fortsättande af universitetsbyggnaden i Upsala, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

*Genemsamma
omröstningar.*

Nej;

(Forts.).

Vinner Nej, har Riksdagen till fortsättande af nämnda universitetsbyggnad på extra stat för år 1881 beviljat ett belopp af 100,000 kronor.

Sedan voteringsmedlarna blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsmedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknig och utföll omröstningen med 67 Ja och 128 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 84 Ja och 42 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller	67 Ja och 128 Nej,
sammanräkningen visar	151 Ja och 170 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

4:de omröstningen:

(enligt Stats-Utskottets Memorial N:o 41, punkt. 1:o.)

Den, som vill, att Riksdagen må, med godkännande af ej mindre det af Kongl. Maj:ts framlagda förslag till stat för Arméförvaltningen, än äfven de vilkor och förbehåll, som blifvit i fråga om samma stat föreslagna, från ingången af år 1881 förhöja Arméförvaltningens ordinarie anslag till 142,700 kronor, och att Riksdagen må medgifva, att för Arméförvaltningens embets- och tjänstemän samt betjente ifrågakommande ålderstillägg å lön samt den för Assistenten å Intendentsdepartementet under viss förutsättning föreslagna tillökning i arfvode få utgå från fjerde hufvudtitelns anslag till ålderstillägg, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Kongl. Maj:ts förslag om ny lönestat för Arméförvaltningen samt om höjande af ordinarie anslaget till detta arbetsverk icke vunnit Riksdagens bifall.

Sedan voteringsmedlarna blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått,

Gemensamma omröstningar. att voteringsseglarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräkning och utföll omröstningen med 104 Ja och 91 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anstald, hade utfallit med 97 Ja och 25 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller	104 Ja och 91 Nej,
sammanräkningen visar	201 Ja och 116 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

5.te omröstningen:

(enligt Stats-Utskottets Memorial N:o 51, punkt. 1:o)

Den, som vill, att den för Kaptenen J. W. Schartaus enka Anna Charlotta Schartau, född Servais, af Kongl. Maj:t äskade pension af 400 kronor må af Riksdagen beviljas, att af henne från och med Juli månad år 1879 åtnjutas så länge hon i sitt nuvarande enkestånd förblifver, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har berörda pension icke blifvit af Riksdagen beviljad.

Sedan voteringsseglarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsseglarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräkning och utföll omröstningen med 84 Ja och 102 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anstald, hade utfallit med 104 Ja och 18 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller	84 Ja och 102 Nej,
sammanräkningen visar	188 Ja och 120 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

6.te omröstningen:

(enligt Stats-Utskottets Memorial N:o 51, punkt. 2:o)

Den, som vill att den för Fältläkaren C. J. Wetfergrens enka

Henrika Amanda Wettergren, född Örn, äskade pension af 400 kro-*Gemenanmas*
nor må af Riksdagen beviljas, att af henne från innevarande års *omröstningar.*
början åtnjutas, så länge hon i sitt nuvarande enkestånd förblifver, (Forts.)
röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har berörda pension icke blifvit af Riksdagen beviljad.

Sedan voteringsseglarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsseglarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu seglarnes öppnande och uppräknade och utföll omröstningen med 62 Ja och 120 Nej.

Den omröstning öfver öfvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 87 Ja och 31 Nej; hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller	62 Ja och 120 Nej,
sammanräkningen visar	149 Ja och 151 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

7:de omröstningen:

(enligt Stats-Utskottets Memorial N:o 51, punkt. 3:o.)

Den, som vill att Kongl. Maj:ts förslag angående förändring uti nu gällande stadganden beträffande andre landtmätare och kommissionslandtmätare pensionering må allenast på det sätt af Riksdagen bifallas, att Riksdagen, under förutsättning att andre landmätarnes och kommissionslandmätarnes nuvarande pensionsrätt upphör, måtte *dels* besluta, att för dylika tjenstemän inrättas 48 pensionsrum, bland hvilka dock inbegripas de pensioner, som i öfverensstämmelse med hittills gällande pensioneringsgrunder för närvarande af kommissionslandtmätare åtnjutas, samt att pensionsbeloppet för hvarje hädanefters pensionerad andre eller kommissionslandtmätare bestämmas till 1,600 kronor; *dels ock* medgifva, att, i den mån det bestämda antalet pensionsrum dertill lemna tillfälle, sådan tjensteman, hvilken tjänat minst trettio och under sammanräknade tjugufem år varit anställd vid Generallandtmäterikontoret eller såsom storskiftes- eller afvittringslandtmätare, vice kommissionslandtmätare, kommissionslandtmätare eller andre landtmätare, må vid afskedstagandet, om han tillika uppnått en ålder af sextio år, uppföras till pension å allmänna indrag-

Gemensamma omröstningar. pensionsstaten, dock att pension icke må tillgodokomma kommissionslandtmätare, hvilken antingen icke af Kongl. Maj:t pröfvas hafva, så vidt på honom berott, under nämnda 25 år varit såsom landtmäteritjensteman verksam, eller ock fortfar att tienstgöra såsom storskiftes- eller afvittringslandtmätare eller såsom sådan fått pension å allmänna indragningsstaten sig tillagd, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har förslaget om förändring uti nu gällande stadganden beträffande andre landtmätares och kommissionslandtmätares pensionering icke vunnit Riksdagens bifall.

Sedan voteringsseglarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsseglarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu seglarnes öppnande och uppräknig och utföll omröstningen med 64 Ja och 123 Nej.

Den omröstning öfver öfvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 83 Ja och 42 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller	64 Ja och 123 Nej.
sammanräkningen visar	147 Ja och 165 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innebäll.

8:de omröstningen:

(enligt Stats Utskottets Memorial N:o 51, punkt. 4:o.)

Den, som vill att den för Geologen G. D. W. Hummels enka Wilhelmina Hummel, född Cordts, äskade pension af 400 kronor må af Riksdagen beviljas, att utgå från och med Juni månad 1879 och så länge hon i sitt nuvarande enkestånd förblifver, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har berörda pension icke blifvit af Riksdagen beviljad.

Sedan voteringsseglarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått,

att voteringsseklarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu seklarnes öppnande och uppräkning och utföll omröstning med 73 Ja och 114 Nej.

*Gemensamma
omröstningar.*
(Forts.)

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 99 Ja och 25 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller ..... 73 Ja och 114 Nej,

sammanräkningen visar ..... 172 Ja och 139 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

9:de omröstningen:

(enligt Stats-Utskottets Memorial N:o 51, punkt. 5:o)

Den, som vill att Landshöfdingen Johan Gustaf Samuel de Marés enka Augusta de Maré, född Ahlgren, skall på allmänna indragningsstaten tilläggas ett belopp af 2,000 kronor om året, att från och med sistlidne Februari månad beräknas och utgå med 1,000 kronor såsom pension för henne, så länge hon förblifver enka, och med 1,000 kronor för de fem af barnen, hvilka ännu icke uppnått aderton års ålder, och hvilket belopp skall minskas med 200 kronor i den mån något af barnen upphinner sagda ålder eller dertörinnan aflider, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen på allmänna indragningsstaten tillagt bemälda enka ett belopp af 1,500 kronor om året, att från och med sistlidne Februari månad beräknas och utgå med 1,000 kronor såsom pension för henne, så länge hon förblifver enka, och med 500 kronor för de fem af barnen, hvilka ännu icke uppnått aderton års ålder, och hvilket belopp skall minskas med 100 kronor i den mån något af barnen upphinner sagda ålder eller dertörinnan aflider.

Sedan voteringsseklarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingätt, att voteringsseklarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu seklarnes öppnande och uppräkning och utföll omröstningen med 43 Ja och 139 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 87 Ja och 38 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller ..... 43 Ja och 139 Nej,

sammanräkningen visar ..... 130 Ja och 177 Nej;

Gemensamma och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt omröstningar i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.
(Forts.)

10:de omröstningen:

(enligt Stats-Utskottets Memorial N:o 51, punkt. 6:o.)

Den, som vill att Notarien vid Konsistorium i Vesterås Filosofie Doktorn Johan Wilhelm Sjöqvist må från och med månaden näst efter den, då afsked varder honom meddeladt, öfverflyttas på allmänna indragningsstaten till åtnjutande under sin återstående lifstid af pension till belopp af 3,000 kronor årligen, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har berörda pension icke blifvit af Riksdagen beviljad.

Sedan voteringsredlarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsredlarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknings och utföll omröstningen med 70 Ja och 118 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anstald, hade utfallit med 75 Ja och 46 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller	70 Ja och 118 Nej,
sammanräkningen visar	145 Ja och 164 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

11:te omröstningen:

(enligt Stats-Utskottets Memorial N:o 51, punkt. 7:o.)

Den, som vill, att den för Professoren C. Ståhls enka Jenny Margareta Ståhl, född Wall, äskade årliga pension af 800 kronor må af Riksdagen beviljas, att af henne åtnjutas från och med innevarande års början, så länge hon i sitt nuvarande enkestånd förblifver, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har berörda pension icke blifvit af Riksdagen beviljad. *Gemensamma omröstningar.*

Sedan voteringsmedlarna blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsmedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknig och utföll omröstningen med 78 Ja och 101 Nej. (Forts.)

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 95 Ja och 26 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller	78 Ja och 101 Nej,
sammanräkningen visar	173 Ja och 127 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

12:te omröstningen:

(enligt Stats-Utskottets Memorial N:o 51, punkt. 8:o.)

Den, som vill, att Riksdagen tillägger f. d. Rektorn vid Stockholms Lyceum Filosofie Doktorn Carl Johan Bohman rättighet att under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 2,000 kronor, att utgå från början af år 1881, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har berörda pension icke blifvit af Riksdagen beviljad.

Sedan voteringsmedlarna blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsmedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknig och utföll omröstningen med 102 Ja och 81 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kam-maren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 98 Ja och 21 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller	102 Ja och 81 Nej,
sammanräkningen visar	200 Ja och 102 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

§ 3.

Efter föredragning af Banko-Utskottets Utlåtande N:o 18, med förslag till omröstningsproposition i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut i fråga om förhöjning af den vaktmästarne vid Riksbankens hufvudkontor nu tillkommande aflöning, blef den af Utskottet i nämnda utlåtande föreslagna voteringsproposition af Kammaren godkänd.

§ 4.

Föredrogs och bordlades ånyo Andra Kammarens Tredje Tillfälliga Utskotts Betänkande N:o 8 (i samlingen N:o 26).

§ 5.

Fortsattes föredragningen af Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 16, angående tullbevillningen; hvarvid i ordningen förekom

Punkten 58.

Denna punkt bifölls.

Punkterna 59--63.

Blevo jemväl bifallna.

Punkten 64.

*Angående
införseltull
å ost.*

För artikeln *ost*, alla slag, för närvarande tullfri, hade Friherre *Klinckowström* föreslagit en tullafgift af 7 kronor 50 öre centnern; och var uti ledamöterna af Andra Kammaren, Herrar *Johannes Anderssons* och *J. F. Fredricsons* motioner, N:is 84 och 99 beträffande samma artikel föreslaget, af Herr *Johannes Andersson*, »att från och med år 1881 för all från utlandet införd ost må erläggas en tullafgift af 5 öre per skålpund», och af Herr *J. F. Fredricson*, »att från och med år 1881 från utlandet införd ost må åsättas en tullafgift af 5 procent af värdet.» Tillika hade Herr *Anders August Andersson* i sin inom Andra Kammaren väckta motion, N:o 70, hemställt, »att från och med år 1881 för ost, som från utlandet införes, skall till statsverket erläggas en tullafgift af 1 krona per centner».

Utskottet hade tillstyrkt, att ost, alla slag, måtte åsättas en tull af 7 öre per kilogram.

I anledning af denna hemställan, mot hvilken Herr *S. A. Hedlund* inom Utskottet anmält reservation, yttrade

Herr *Gustaf Ericsson*: Jag ber att få yrka afslag å Utskottets förslag i denna punkt, emedan jag ej finner fullt giltiga skäl för bifall dertill framlagda.

Utskottet säger, att den föreslagna tullsatsen ej skulle komma att drabba den fattigare befolkningen, emedan här afsåges hufvudsakligen sådan ost, som införes för de förmögnare klassernas behof och i allmänhet kan betraktas som en verklig lyxartikel. Men det vill synas mig, som om, då den bättre varan höjes i pris, äfven den mindre goda varan, proportionsvis, derefter fördyras; och då man förra året, då det var fråga om att äsätta åtskilliga tullsatser, förklarade sig vilja göra det för att skydda det svenska folket från utländskt kram och dålig vara, har man i år gått derhän, att man äfven vill skydda oss för de goda varorna.

*Angående
införseltull
å ost.
(Forts.)*

När man emellertid talar om detta lofordade system, den ädla pligten att skydda, så är nödigt att först göra den frågan: hvem är det som bör skyddas? För min del besvarar jag denna fråga så, att det är allmänheten, och i synnerhet den del af allmänheten, som är mera okunnig, hvilken bör skyddas för enskilda intressen. Frågar man vidare: hvad det är man skall lemna sitt hägn åt, så svarar jag: det är åt aftalets frihet, åt rättigheten att få ärligt arbeta samt fritt disponera öfver arbetets frukter. Jag kan således icke finna det ringaste skäl att bifalla vare sig här ifrågavarande eller många andra i detta betänkande framställda förslag. Men det är hufvudsakligen det nu föreliggande, som jag fäst mig vid.

Här har talats om, att staten behöfver inkomster. Ja, det är väl sant; men jag föreställer mig, att man icke bör söka anskaffa sådana genom skatt å lifsförnödenheterna, som ju äro lika nödvändiga för den fattige som för den rike. Det kan väl icke vara rätt och billigt att vilja, det den fattige med sin lilla inkomst skall skatta för hvarje matbit han gifver sina barn att förtära. Man bör väl, med mera skäl, skatta för sina inkomster än för sina utgifter.

Jag yrkar afslag å den föredragna punkten.

Herr Fredricson: Om vi skola söka erhålla tullskydd för inhemska näringar, är väl den nu ifrågavarande artikeln ost, hvilken är den mest förädlade vara vi kunna taga ur våra ladugårdar, därför mest lämplig. Se vi efter i andra länders tulltaxor, finna vi, att, t. ex. i Danmark, ost är belagd med en införseltull af ända till 9 öre per skålpund. Men här har Utskottet blott föreslagit en införselsafgift af 3 öre för skålpundet. Är det något att tala om?

Jag vill dessutom fråga den ärade talaren, hvad han menar med det fattiga folket. Jag tror, att det fattiga folket, åtminstone på landsbygden, icke köper den ost, som numera från utlandet hit införes, utan den skummjölksost, som här i landet tillverkas i sammanhang med smörberedningen. Hvad han derom pratade var blott munväder. Den arbetande befolkningen känner jag lika väl, som den värde talaren, ty jag har i 44 år varit egen jordbrukare och derunder lärt känna denna befolkning, men jag har icke funnit, att den köper den holländska osten, utan den billiga osten, som inom landet produceras.

Jag yrkar bifall till Utskottets förslag.

Herr Gustaf Ericsson: Jag ber om förlåtelse att jag nödgas taga till ordet för att besvara den siste ärade talaren.

Angående
införseltull
å ost.
(Forts.)

Det torde väl icke vara för någon inom denna Kammare obekant, att, om också de fattige köpa en mindre god vara, de få betala denna högre, derför att den goda varan stigit i pris. Detta ligger för öfrigt i sakens egen natur. Då dessutom Utskottet med siffror visat, att utförseln af smör stigit år 1879 till 109,269 centner, under det att införseln af ost samma år uppgick till allenast 9,347 centner, synes åtminstone mig landtmannens export vara så hög, att han kan vara belåten med sin ställning, utan att tillika begära, att den stora allmänheten skall särskildt skatta till honom. Det är den del af befolkningen, hvilken producerar af ifrågavarande vara mera än den sjelf förbrukar, som kommer att få någon vinst af denna tullsats, men den del af befolkningen, som icke producerar mera än den förbrukar, får deraf ingen förtjenst. Denna del af folket likasom det stora flertalet, som köper sina förnödenhetsvaror, måste ovilkorligen komma att lemna en skatt till jordbrukarne. Det är visst, att när de förmögnare klasserna betala 7 öre till staten, få de mindre bemedlade betala 7 öre till ostproducenten. Det förefaller mig, som om man genom att sätta höga tullar å lifsförnödigheter, icke vill åstadkomma en, såsom man i tal åberopar, billig och rättvis skattefördelning, utan tvärtom.

Jag har ingen anledning att frångå mitt förra yrkande.

Herr Aspelin: Jag har ganska svårt att följa Bevillnings-Utskottets resonnement så väl i den nu förevarande som i många andra punkter uti detta betänkande. Går jag några blad framåt deri, så anser sig Utskottet der icke kunna tillstyrka en väckt motion om tull å potatis, derför, såsom Utskottet säger, att denna vara otvifvelaktigt utgör ett af vårt folks viktigaste födoämnen. Men vänder jag några sidor tillbaka, så tillstyrker åter Utskottet införseltull å artikeln mais, ehuru väl det måste erkännas, att en sådan åtgärd i sjelfva verket skulle göra potatisen betydligt dyrare, än om den rent af belades med tull. Ty importen till Sverige af potatis är, som man vet, högst ringa. Af offentliggjorda uppgifter framgår, att under åren 1875—1879 någon import deraf hit icke egt rum. Kommer man så till artikeln ost, så åberopar Utskottet härvidlag Bevillnings-Utskottets utlåtande vid 1856—1858 årens riksdag, hvilket till stöd för sitt tillstyrkande af tullfrihet å denna vara säger, att bland arbetsklassen och den mindre bemedlade befolkningen i en del af landet en betydlig och stigande förbrukning egde rum af ett visst slag billigare holländsk ost, och att det derför, ehuru i detta afseende någon upplysning af tullspecialerna icke erhöles, dock kunde med visshet antagas, att den vida öfvervägande delen af införseln utgjordes af detta slags ost. Ehuru det sålunda är antagligt, att förbrukningen af ost i vårt land tilltagit och icke minskats, så föreslår nu Utskottet icke desto mindre tull å denna vara. Utskottet anser sötmjölksost vara en lyxartikel och grundar på denna åsigt sin förevarande framställning. Då förvånar det mig likväl, att Utskottet icke funnit sig böra hemställa om högre tull jemväl på mycket annat, som med lika, om ej med större skäl bort rubriceras under benämningen lyxartikel. Jag tillbakavisar emellertid denna benämning på sötmjölksost; jag

vill kalla den helt enkelt *ost*; skumosten skulle jag helst vilja gifva ett helt annat namn, och jag skulle betrakta det som en verklig välgörning, om folket kunde köpa utländsk sötmjölksost för så billigt pris som möjligt och icke uteslutande vara hänvisadt till skumosten, hvars närande beskaffenhet är högst ringa. Hade Utskottet sagt, att smörberedningen nått en sådan höjd, att i följd deraftillverkningen af skumost blifvit så stor, att svårighet mötte att med vinst kunna afyttra densamma utan tullskydd mot utländsk skumost, och hade Utskottet vidare framhållit, att med anledning af Sveriges korta somrar och deraf uppstående korta betestider samt dyrbara vinterfoder, vår ladugårds- och mejerihandtering icke kan bestå i täflan med andra länders, så hade man kunnat känna sig hägad att rösta för bifall till den föreslagna tullen å ost. Ty då hade frågan varit: befinner sig mejeri- och ladugårdshandteringen i det svåra läge, att den bör med tull skyddas, äfven på allmänhetens bekostnad? Jag vågar dock icke besvara denna fråga. Väl vore en tullsats af 3 öre per skålpund å ost så ringa, att man dervid icke gerna kunde fästa någon vikt. Men vi hafva ingen garanti för att man icke ett annat år kommer att begära en ytterligare tull af 3 eller 6 öre, och det blefve betungande.

Angående
införseltull
å ost.
(Forts.)

Man får dessutom icke glömma den sidan af saken, att den genom tidt och ofta ändrade tullsatsar uppstående ovissheten måste högst menligt inverka på industrin och affärsrörelsen i allmänhet. Belägger man nu t. ex. ost med tull, hvarefter jordbrukaren helt naturligt gör sina anordningar, och sedan, kanske efter några års förlopp, åter borttager densamma, så skall landtbrukaren helt säkert ej blifva belåten dermed.

Jag vidhåller mitt förut i går gjorda yrkande. Jag anser att man bör, så vidt möjligt är, öfverlemna behandlingen af tullfrågor åt den komité, som fått i uppdrag att utreda hithörande förhållanden, för att, sedan densamma afgifvit sitt utlåtande, med ledning deraf åstadkomma en på goda principer fotad tull-lagstiftning, hvarom man kan ega förhoppning, att den länge får ega bestånd.

Jag yrkar afslag å Utskottets betänkande i denna punkt.

Herr Casparsson: Då jag antager, att Kammaren efter tre timmars gemensamma voteringar önskar att snart få skiljas hädan, skall jag icke fördjupa mig i ostfrågan. Jag skall endast bedja att få lemna några bidrag i fråga om tull-lagstiftningen rörande ost i andra länder. Jag skall dervid icke vidröra de i egentlig mening protektionistiska länderna Ryssland, Spanien och Nordamerika. Jag skall icke heller upptaga tullsatserna i Holland och Belgien af det enkla skälet, att jag icke derom har bestämd kännedom. Men det vet jag, att då tullen å ost borttogs i Sverige, fans det tull å ost i Holland och Belgien, och jag tror jag icke misstager mig, om jag säger, att den ännu fortfar. Men i fråga om tullen å ost i Norge, Danmark, Frankrike, Tyskland, Schweiz, Österrike och Italien är jag deremot i tillfälle att lemna bestämda uppgifter. Här har man talat om, att Bevillnings-Utskottet föreslagit en hög tullsats på *lifsmedel*, och det är

Angående
införseltull
å ost.
(Forts.)

ett ord, som ännu har en viss anklang. Af de senast uppräknade länder är det blott i Norge och Frankrike som tullsatsen å ost är satt lägre än Bevillnings-Utskottet nu föreslagit, eller 2 kronor 94 öre för centner. I Frankrike utgör för närvarande tullsatsen å ost i öppet emballage 1 krona 22 öre och i slutet emballage 92 öre per centner. I Norge utgör den 2 kronor 88 öre, eller blott 6 öre mindre än Bevillnings-Utskottet föreslagit i fråga om Sverige. I öfriga länder är tullsatsen å ost högre, än den hos oss skulle blifva enligt detta förslag. I Tyskland utgör den för närvarande 7 kronor 57 öre för centner, i Danmark 8 kronor 84 öre. I Schweiz är tullen å ost i slutet emballage 4 kronor 59 öre och i öppet emballage 1 krona 53 öre; i Österrike 6 kronor 66 öre och i Italien 4 kronor 59 öre, allt per centner. Nu kommer man här och säger, att det är en »hög tullsats», som Bevillnings-Utskottet föreslagit! Jag hemställer till Kammaren, om vid jmförelse med tullsatserna i andra länder ett sådant påstående kan hafva skäl för sig. Så vidt jag vet, finnes det intet land, mera än England, der det icke finnes tull på ost, och jag förmodar, att ingen vill förneka, att det finnes klokt och förståndigt folk äfven uti andra länder och att det icke är oss ensamt förbehållet att hafva insigter i tullfrågor. Då derföre alla andra europeiska länder, utom England, hafva en dylik tullsats, tror jag icke för min del, att den af Utskottet föreslagna tullafgiften är så fördömlig. Då en liknande fråga i fjor förevar, afstyrktes densamma af Bevillnings-Utskottet, emedan man ansåg, att *skydd* då icke borde beviljas. Nu har Bevillnings-Utskottet sett frågan ur *finansiel* synpunkt och beräknat, att genom denna tullsats en icke obetydlig statsinkomst skulle vinnas. Jag kan icke neka, att jag tycker det den ifrågasatta tullsatsen å ost har någon karakter af skydd, hvilket jag deremot ej kan medgifva i fråga om tullen å spanmål och mjöl. Här är således en liten anstrykning af skyddstull, men äfven från statsinkomsternas sida är denna tullsats dock icke alldeles att förbise.

Utskottet säger, att under år 1879 uppgick importen af ost till 9,347 centner, men detta Utskottets sätt att i fråga om importen endast anföra densamma för ett enda år, tror jag icke är riktigt. Om man, hvilket jag anser rättare, tager importen för de 5 sista åren 1874—1878, så utvisar dessa år en import af 101,100 centner, eller i medeltal 20,225 centner om året. Med den af Utskottet föreslagna tullsatsen 2 kronor 94 öre per centner skulle, under förutsättning att importen fortfarande blefve lika hög, härigenom beredas en statsinkomst af ungefär 60,000 kronor om året, och detta är likväl någonting beaktansvärdt, mine Herrar.

Jag vågar taga fasta på ett yttrande af Herr Hedlund i går, då han, såsom svar på frågan om hvem som får betala de tullsatser, som åsättas, sade, att det är exportörerna. Äfven jag hyser samma åsigt och anser, att exportörerna åtminstone till någon del få betala tullsatserna, och då vi öfver allt äro omgifna af länder, som hafva tull på ost, och det är exportörerna härifrån som få betala dessa tullsats, vet jag verkligen icke, hvarför vi icke skulle kunna visa oss lika välvilliga mot exportörer från andra länder.

Just med fästadt afseende på denna åsigt, som gjort sig gäl-

lande i nästan hela den civiliserade världen, vågar jag yrka bifall till Utskottets förslag i denna punkt.

*Angående
införseltull
å ost.
(Forts.)*

Herr Cederberg: Då man här sökt göra troligt, att tullen på ost icke på något sätt skulle vara beträngande, emedan det i allmänhet vore dyrare ostsorter, hvilka hit importerades af mera burget folk, så ber jag få erinra, att enligt Kongl. Kommerskollegii berättelse år 1878 värdet af hit importerade ostsorter då utgjorde i medeltal ungefär 35 $\frac{1}{2}$ öre pr skålpund, och dessa ostsorter torde icke få räknas till de dyrare. Då Utskottet nu föreslagit en tullsats af 7 öre per kilogram eller 3 öre för skålpund, skulle tullen således uppgå till 8 å 9 procent af varans värde, en ingalunda låg tullsats.

På dessa skäl och dem, Herr Gustaf Ericsson för öfrigt andragit, yrkar jag därför afslå å Utskottets förslag.

Herr Hedlund: Oaktadt jag reserverat mig mot Utskottets förslag i denna punkt, skulle jag dock icke hafva begärt ordet, om icke i alla fall debatt om denna fråga uppstått. Jag vill nu begagna tillfället att meddela några upplysningar, som möjligen kunna intressera dem af Kammarens ledamöter, som vilja lemna skydd åt ostproducenterna inom vårt land. Den förnämsta exportfirman för denna vara i Göteborg har nemligen uppgifvit för min korrespondent, att firman under de fyra första månaderna af detta år ensam exporterat 51,400 skålpund cheddarost, 60,400 skålpund sötmjölksost och 16,500 skålpund skumost; d, v. s. tillsammans omkring 128,000 skålpund ost, utförda af en enda firma under detta års fyra första månader. Jag har jemväl hört, att från Skåne pågår nu en betydlig ostexport. Detta lär väl bevisa, att Sveriges osttillverkning ökat sig och är i stadigt framåtskridande stadd, och detta utan skydd eller kanske just derföre, att den icke haft något sådant. Den har gått framåt just under denna skyddslöshetens tid, som anses så farlig, att man fränkänner dem, som icke vilja veta af detta konstlade system, all kärlek till näringslivets utveckling i Sverige.

Jag beder att få litet bringa i erinran, att striden om tull å ost och smör är gammal. Jag erinrar mig lifligt ett landtbruksmöte för ett tjugotal år tillbaka, der en af svenska landtbrukets veteraner, dåvarande sekreteraren i Hushållningssällskapet, Nathorst, förklarade att om icke tullen på ingående smör återställdes, skulle den svenska smörtillverkningen vara förlorad. Sverige skulle aldeles upphöra att producera smör. Men det dröjde icke många år, förrän denna profetia grundligt vederlades och sanningen af en annan profetia, som vid samma tillfälle från motsatta hållet uttalades, trädde i dagen, den nemligen, att Sveriges smörtillverkning ginge en god framtid till mötes.

Här har talats mycket om de s. k. lifsmedelstullarne. Jag ber att få erinra om en rätt märklig omständighet, som möter oss i detta afseende. En och annan torde erinra sig, att, när kort före den franska traktaten den stora striden fördes mellan skyddstulls- och frihandelssystemen, så ropades af den svenska industrin: befria oss

Angående
införseltull
å ost.
(Forts.)

först från lifsmedelstullarne; så länge vi måste betala tull på ost, smör och bröd, så är det obilligt begärdt, att vi skola nedsätta tullen på våra industrialster. Detta uppställdes såsom vilkor, och det var icke minst på grund af detta yrkande från industrins sida, som lifsmedelstullarne upphörde. Sveriges landtbrukare voro den tiden så pass förståndige, att de insågo, att de genom upphäfvande af dessa tullar kunde för billigare pris förskaffa sig kläder och dylikt. Nu är det egendomliga förhållandet, att det är just industrins målsmän, som understödja sträfvet att lägga tullar på jordbruksalster. Detta lärer väl förefalla oegennyttigt och vi böra ju antaga, att det sker med de bästa afsigter. Emellertid kan denna generositet utöfvas till mycket billigt pris, enär, efter mitt förmenande, tullen på jordbruksalster icke skall, annat än i undantagsfall, framkalla något högre pris å dessa alster. Derföre kunna också industrins män förorda dessa tullsatser, blott man låter dem få behålla eller ytterligare höja sina onaturligt höga tullar på fabriksalster.

Öfverläggningen var härmed slutad. Herr Talmannen gaf propositioner såväl på bifall till Utskottets hemställan som på afslag derå samt förklarade sig anse svaren hafva utfallit med öfvervägande ja för den förra meningen. Som votering begärdes, skedde uppsättning, justering och anslag af en så lydande voteringsproposition:

Den, som bifaller hvad Bevillnings-Utskottet hemställt i 64:de punkten af Betänkandet N:o 16, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Kammaren afslagit Utskottets förevarande hemställan.

Omröstningen företogs och utföll med 96 ja mot 53 nej; varande alltså Utskottets hemställan bifallen.

Punkterna 65—79.

Biföllos.

Punkten 80.

Angående
tullafgifter
för snörmakarearbeten.

Rubriken *snörmakarearbeten* lyder i gällande tulltaxa sålunda:
»Snörmakarearbeten, såsom fransar, galoner gramaner, aiguilletter, snodder, snören m. fl., ej specificerade:
af hel- och halfsiden..... 1 skålp. 1: 50,
andra slag, derunder inbegripna sådana äfven
af silke, hvori kautschuk, guttapercha eller
likartade ämnen ingå..... 1 skålp. — 75».

I fråga om denna rubrik var föreslaget, *dels* af Kongl. Maj:t, att tullafgifterna måtte beräknas efter varans bruttovigt samt bestämmas för snörmakarearbeten af hel- och halvesiden till 3 kronor 50 öre och för »andra slag» till 1 krona 10 öre per kilogram; *dels* af Friherre Klinckowström, att de nuvarande tullsatserna för nyssnämnda båda kategorier af snörmakarearbeten måtte höjas till respektive 4 kronor och 1 krona 50 öre per skålpund.

Angående
tullafgifter
för snörma-
karearbeten.
(Forts.)

Utskottet hade hemställt:

att rubriken Snörmakarearbeten måtte erhålla följande förändrade lydelse:

»Snörmakarearbeten, såsom fransar, galoner, gramaner, aiguilletter, snodder, snören m. fl., ej specificerade:

af hel- och halvesiden	1 kilogram	3: 50,
andra slag, derunder inbegripna sådana äfven		
af silke, hvori kautschuk, guttaperecha eller		
likartade ämnen ingå	1 kilogram	1: 50.

Anm. Afdrag i vigten göres ej för pappersomslag och inlägg.»

Herr Lönegren yttrade: I gällande tulltaxa förekomma en mängd artiklar, som bestå dels af silke helt och hållet, dels af silke i förening med annan material, och hvilka artiklar äro påförda en tull af 1 krona 50 öre per skålpund. Kongl. Maj:t har nu på grund, af tullkomiténs utlåtande, föreslagit, att tullsatsen på alla dessa artiklar skulle bestämmas till 3 kronor 50 öre pr kilogram, och detta förslag har af Utskottet tillstyrkts. Men för de flesta af samma artiklar har Utskottet tillika föreslagit en alternativ tullsats af 5 kronor per kilogram, att tillämpas i händelse traktaten med Frankrike med detta år kommer att upphöra. Detta senare har dock icke iakttagits med tvenne artiklar, nemligen *brodérduk af silke och snörmakarearbeten, hel- och halvesiden*. Då emellertid intet skäl finnes, att tullsatser, som en längre tid varit lika, nu böra så förändras som Utskottet föreslagit, utan tvärtom alla skäl tala för bibehållande af denna likhet, så vill jag för min del föreslå, att Kammaren fattar det beslut, att äfven för snörmakarearbeten, hel- eller halvesiden, bestämmas en alternativ tullsats af 5 kronor per kilogram. Beträffande åter brodérduk af silke, torde jag icke nu hafva rättighet att göra ett liknande yrkande, men har omnämnt äfven den artikeln för att derigenom få i protokollet anfördt, att jag äfven rörande denna artikel framställt samma anmärkning.

I afseende på artikeln *snörmakarearbeten, andra slag*, skulle jag deremot vilja föreslå en nedsättning uti den föreslagna tullsatsen. Kongl. Maj:t har, med ledning af de beräkningar, som af tullkomitén verkstälts, föreslagit tullen å dylika varor till 1 krona 10 öre per kilogram; detta i analogi med den tull, som af Kongl. Maj:t föreslagits och af Kammaren i går antogs å band, andra slag.

Ett af skälen för tullsatsens nedsättande å snörmakarearbeten m. fl. till nämnda belopp var visserligen, att tullen å dessa varor hädanefter kommer att beräknas efter bruttovigt i stället för såsom förut efter nettovigt. Men der fans äfven ett annat skäl och det var

Angående
tullavgifter
för snörmakarearbeten.
(Forts.)

önskvärdheten af att förekomma de svårigheter, som visat sig uppstå vid förtullningen af en mängd varor, vid hvilkas tullbehandling det ofta är mycket svårt att afgöra till hvilken af dessa rubriker, band eller snörmakarearbeten, de rätteligen böra hänföras. Att olika meningar emellan godsegare och tulltjenstemän derigenom ständigt uppstå är naturligt; och har denna svårighet derjemte vållat, att samma vara blifvit på olika tullplatser olika tullbehandlad, hvilket ju alltid är förhatligt och bör, såvidt möjligt är, förekommas. Af Utskottets motivering vill det synas, som om Utskottet icke haft reda på detta, det förnämsta skälet för den af Kongl. Maj:t och Komitén föreslagna nedsättningen, men hoppas jag, att Utskottets ledamöter i denna Kamnare, efter de upplysningar jag nu meddelat, skola biträda mitt yrkande, att tullen å *snörmakarearbeten, andra slag*, måtte, på sätt Kongl. Maj:t föreslagit, bestämmas till samma belopp som för *band, andra slag*, således 1 krona 10 öre per kilogram.

Friherre Foek: Efter de upplysningar, som af den föregående talaren meddelats, ber jag att få instämma i hans yrkande, hvilket jemväl är i enlighet med Första Kammarens i denna punkt fattade beslut.

Sedan öfverläggningen förklarats slutad och propositioner gifvits såväl på bifall till Utskottets hemställan som på det yrkande, Herr Lönegren framställt, fattade Kamnaren, i enlighet med nämnda yrkande, följande beslut:

a) att derest den med Frankrike nu gällande handelstraktat för nästkommande år kommer att förnyas, rubriken snörmakarearbeten skall erhålla följande förändrade lydelse:

»Snörmakarearbeten, såsom fransar, galoner, gramaner, aiguilletter, snodder, snören m. fl., ej specificerade:

af hel- och halfsiden ..... 1 kilogram 3: 50.

andra slag, derunder inbegripna sådana äfven af silke, hvori kautschuk, guttapercha eller likartade ämnen ingå..... 1 kilogram 1: 10.

Anm. Afdrag i vigten göres ej för pappersomslag och inlägg»;

b) att derest traktaten med Frankrike kommer att upphöra, tullavgiften för nämnda snörmakarearbeten af hel- och halfsiden höjes till 5 kronor per kilogram, men rubriken i öfrigt bibehålles oförändrad, sådan den här ofvan beslutats.

Punkterna 81—90.

Biföllos.

Den vidare föredragningen af Bevillnings-Utskottets föreliggande Betänkande uppskötts till nästa sammanträde.

§ 6.

Till bordläggning anmäldes:

Konstitutions-Utskottets Utlåtande N:o 11, i anledning af väckta motioner om ändring i 14 § Riksdagsordningen; samt

Stats-Utskottets Utlåtanden:

N:o 10 ¹/₂, i anledning af Kongl. Maj:ts framställningar i fråga om rikets ekonomiska kartverk och Sveriges geologiska undersökning; och

N:o 55, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående beviljande af pension å allmänna indragningsstaten åt Professorens Jacob Axel Josephsons enka.

Dessa ärenden skulle uppföras främst å den föredragningslista, som för nästa sammanträde komme att upprättas.

§ 7.

Föredrogos och godkändes nedannämnda förslag till Riksdagens underdåniga skrivelser, nemligen:

af Riksdagens Kansli:

N:o 26, angående uppskof med och förnyad granskning af Kongl. Förordningen den 22 November 1878, angående befalet å svenska handelsfartyg; samt

af Banko-Utskottet:

N:o 27, angående preglandet af guldmynt å fem kronor.

§ 8.

Justerades protokollsutdrag; hvarefter Kammarrens ledamöter åtskildes kl. 3 e. m.

In fidem

H. A. Kolmodin.